

Maria Eranen

Kvalifikovaný instruktor BHSA, milovník psů a muž s úspěšnou mezinárodní kariérou, to je Robert J. van Houton, velvyslanec Nizozemska v Čechách.

Velvyslanec v sedle

Jezdit na koni začal, když mu bylo deset. V té době, brzy po druhé světové válce, nemělo Holandsko příliš mnoho koní a jízda na koni byla považována za elitářství. Jeho kamarád ho tenkrát vzal k důstojníkovi jezdeckta a nevědomky tak odstartoval celoživotní vášně, která se málem stala i velvyslančovou profesí.

„Byla to škola disciplíny a opravdového koňarství,“ usmívá se velvyslanec. „Žádné vyjíždky, dokud jste neprokázal své jezdecké umění na jízdárně, vojenská preciznost a pořádný kus každodenní práce ve stáji. Přesto jsem si tehle život zamíloval, i když to nebyla zrovna nedělní škola. Častokrát jsem měl možnost vyslechnout si vojenskou mluvu z první ruky, jako třeba 'Posad se na tu zatracenou prdel, chlapče.' Nemohu se ubránit smíchu, když slyším tuhle větu, vypuštěnou tímto zdvořilým, uhlazeným diplomatem.“

„Pro mě koně neznamenají jenom ježdění,“ pokračuje velvyslanec již vážně a je snadné uvěřit, že myslí každé slovo opravdu vážně. „Jsou to nádherné živé bytosti, které si zaslouží čistou stáj, nejlepší možné krmění, každodenní pobyt ve velkém výběhu, čistou a pohodlnou výstroj a samozřejmě pečlivé ošetřování. A já myslím, že tohle všechno by měl mít na starosti ten, kdo pak na koni jezdí, ne ošetřovatel. Jenom z osobního vztahu na všech úrovních může vzejít ohleduplný a myslící jezdec.“

▲ VS Rhedenem v šestnácti letech.

Ptám se velvyslance na jeho oblíbenou disciplínu a on odpovídá - všestrannost - a vytahuje staré fotografie, všechny ve skoku. „Byl jsem prezidentem místního mládežnického jezdeckého klubu a když jsem odjel do Anglie, nestudoval jsem tam jen historii a mezinárodní právo, ale také jezdeckví. Fungovalo tam jezdecké středisko pro zahraniční studenty a vrátil jsem se tam ještě tři roky po absolvování, to již ale jako instruktor.“

„Možná jsem mohl být profesionálním jezdcem,“ vzpomíná

Zaplést pořádně hřívu mi ani teď tak docela nejde. Možná i to byl jeden z důvodů, proč jsem se rozhodl tak, jak jsem se rozhodl. Teď je ze mě nadšený hobby jezdec. Když jsem byl v Zambii, měl jsem dokonce svého koně. Jmenoval se Manhattan, protože New York je moje oblíbené město. Spolu jsme ze zúčastnili jedné zrovna lehké soutěže, kde nejdříve skáчете na parkuru, pak vyskočíte z kolbiště ven, přejdete několik přírodních skoků a vrátíte se zpět na parkur.

světla, takže nakonec to skončilo tak, že můj přítel držel celou dobu doktorovi baterku.“

Velvyslanec se směje pod fousy a pokračuje, že přes tuto příhodu pokračoval ve své jezdecké kariéře a za pracovního pobytu ve Washingtonu se účastnil honebních jízd ve Virginii a také v Anglii v Exmooru. „Exmoor je nádherná kopcovitá země, ale počasí je příšerné. Jezdíte několik hodin a jste pak promrzlí a promočení, ale to nevadí, protože jejich koně jsou tak fantastičtí, že na veškeré nepohodlí snadno zapomenete.“ Musím tedy uznat, že tenhle velvyslanec je opravdový koňský nadšenec.

„Navštívil jsem také Kladruby nad Labem a byl jsem ohromen harmonií a nádhrou tamních hřebců, tak umně odchovaných a vycvičených. Opravdu není těžké pochopit, proč byly Kladruby dříve královským hřebčínem. Ředitel Kladrub dr. Zálší mě vzal na vyjíždku, během které jsme minuli stádo klisen. Naši hřebci je upozorovali, ale současně věděli, že teď není vhodná doba na nějaké flirty. Byl jsem ohromen jejich silou a perfektním přejedáním.“ A jezdil velvyslanec také někde jinde v České republice? „Je tu jeden nizozemský farmář pan Splinther van Eivardingen a jezdil jsem na jeho bio farmě. Má šest párů loveckých psů a dobré koně.“ Rozhovor se stáčí na rozdíly na koňském poli mezi ČR a vyspělými státy a oba shodně konstatujeme, že ČR má velký potenciál, ale že k jeho realizaci musí ještě urazit dlouhou cestu.

„Přístup by měl být více holistický a majitelé by měli mít radost ze svých koní i jiným způsobem než jen jízdou. Měli by je mít vždy perfektně vycištěné, aby si mohli vychutnat jejich eleganci a krásu. V krmění stále někde převažuje přístup 'oves a seno' a chybí zájem více se naučit a vylepšit tak stav a výkonnost koně. Koně jsou velmi citlivá zvířata a jezdcův přístup okamžitě vycítí a přeberou.“

Poslední otázkou je obligátní nejkrásnější zážitek v sedle. „Bylo mi šestnáct let a vyhrál jsem parkur do 160 cm. Moje cena byla pohár a bedýnka jablek, protože závody se konaly v ovocnářské oblasti.“

Na úplný závěr, co byste vzkázal našim čtenářům?

„Jezdeckví je vynikající trénink charakteru. Musíte vědět, kdy být nekompromisně přísný a kdy naopak dát koni svou důvěru a získat jeho. Je to úplně stejný instinkt a prozření, jaký denně využíváte ve styku se svou rodinou či se svými spolupracovníky. Naučíte se přizpůsobit své chování a přijímat zvířata i lidi jako citlivé a citlivé bytosti. A hlavně, mějte oči otevřené a vnímejte eleganci a krásu našich čtyřnohých přátel!“

Foto archiv R. van Houtona

▲ Velvyslanec nebo James Bond?

velvyslanec na rozhodování svého mládí. „Můj otec mi tehdy jenně naznačil, že buď si mohu vybrat život ošetřovatele nebo pokračovat ve studii. Stejně nevím, jestli bych na to měl,“ slyším pochyby ve velvyslančově hlase a myslím, že mohl být úspěšný i na tomto poli. Ptám se, jak získal svůj titul instruktora a odpovídá je mi jen smích. „No, to vlastně ani sám nevím.“

Před posledním skokem se mnou Manhattan utekl, břevno se mu zapletlo mezi nohy a šli jsme k zemi. Napřed jsem hlavou chvíli ryl v zemi a pak už jsem viděl jen hvězdičky. Naštěstí byla na kolbišti záchranka, ale nikdo nevěděl, kde jsou od ní klíče. Když je konečně našli, nemohli ji nastartovat. Musel jsem do nemocnice v jiném autě, ale trampotám ještě nebyl konec, protože v nemocnici nebyl doktor! Nakonec někoho sehnali, ale na šití nebylo dost